

Samen Veilig Vooruit

Uitvoeringsplan Tweestromenland

OPENBAAR MINISTERIE

2025-2026

Een gezamenlijk product van de gezagsdriehoek Tweestromenland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Integraal Veiligheidsplan 2023-2026	4
2.1 Ambities en prioriteiten	4
2.2 Overige strategische en actuele thema's	4
2.3 Organisatie van uitvoering	4
3. Aanpak prioriteiten 2025-2026	5
3.1 Algemeen	5
3.1.1 Communicatie	5
3.1.2 Veilige publieke taak en integriteit	5
3.1.3 Tweejaarlijkse raadsbijeenkomst	5
3.2 Prioriteit 1: Aanpak ondermijnende criminaliteit	5
3.3 Prioriteit 2: Vergroten digitale veiligheid	8
3.4 Prioriteit 3: Zorg en Veiligheid dichterbij elkaar	9
3.5 Prioriteit 4: Vergroten Verkeersveiligheid	10
3.6 Prioriteit 5: Verbinding samenleving en maatschappelijk onbehagen	11

1. Inleiding

Dit uitvoeringsplan is het tweede uitvoeringsplan (hierna: UVP) dat behoort bij het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 (hierna: IVP). Het uitvoeringsplan integrale veiligheid is een doorvertaling van het integraal veiligheidsplan Tweestromenland. Het is de uitwerking van de ambities die zijn vastgelegd in het IVP en benoemt de voorgenomen concrete inzet, acties en maatregelen rond de veiligheidsthema's van het IVP.

Per ambitie/prioriteit staat hieronder beschreven wat we precies gaan doen om onze doelen te behalen. Elk half jaar wordt het uitvoeringsplan geëvalueerd en geactualiseerd. Deze evaluatie wordt voorgelegd aan de gezamenlijke gezagsdriehoek Tweestromenland, ter monitoring en bijsturing, samen met de cijfers van Politie en Openbaar Ministerie.

Het UVP is opgesteld door de adviseurs integrale veiligheid van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de strategisch adviseur van de gezagsdriehoek, de bestuursadviseurs van basisteam politie Tweestromenland en het Openbaar Ministerie.

2. Integraal veiligheidsplan 2023-2026

2.1 Ambities en prioriteiten

In het integraal veiligheidsplan Tweestromenland 2023-2026 zijn vijf beleidsprioriteiten beschreven:

- Aanpak ondermijnende criminaliteit
- Vergroten digitale veiligheid
- Zorg en veiligheid dichterbij elkaar
- Vergroten verkeersveiligheid
- Verbinding samenleving en maatschappelijke risico's

Het doel is om op basis van deze thema's de inzet en stappen die eerder zijn gezet te continueren met het doel *veilig vooruit*. Waar nodig wordt op basis van actuele ontwikkelingen en vooruitschrijdend inzicht bijgestuurd in de uitvoering.

2.2 Overige strategische en actuele thema's

De aanpak op de veiligheidsthema's die niet expliciet worden uitgelicht in dit UVP blijft, vanzelfsprekend, ook in uitvoering. Daarnaast zijn er thema's waar de afgelopen jaren een aanpak of beleid op is ontwikkeld en inmiddels (deels) geïmplementeerd is of uitgevoerd wordt. Dit geldt o.a. voor de thema's veilig buitengebied, mensenhandel, vakantieparken en evenementen. Deze thema's worden gemonitord en waar nodig besproken in de gezagsdriehoek, zodat aandacht blijft voor de voortgang en ontwikkelingen. Daarnaast blijven de ambtenaren Integrale Veiligheid in hun eigen gemeente hun expertise en contacten gebruiken, zodat thema's binnen het integrale veiligheidsveld tijdig en op de juiste plek onder de aandacht worden gebracht.

2.3 Organisatie van uitvoering

Om daadwerkelijk uitvoering te geven aan dit UVP is een werkstructuur ingericht.

De verschillende geprioriteerde thema's zijn belegd bij een portefeuillehouder: één van de burgemeesters uit de gezamenlijke gezagsdriehoek Tweestromenland. Ter ondersteuning van de portefeuillehouder is bij ieder thema een ambtelijk duo gevormd om de acties uitvoering te geven. De portefeuillehouder wordt op regelmatige basis geïnformeerd door de betrokken ambtenaren. De wijze van informeren en het voorbereiden op bestuurlijke overleggen aangaande deze portefeuilles gebeurt zoveel mogelijk op eenzelfde wijze.

Twee keer per jaar wordt de gezamenlijke gezagsdriehoek geïnformeerd over de bredere voortgang van de acties uit het UVP middels een halfjaarlijks evaluatierapport.

3. Aanpak prioriteiten 2025-2026

3.1 Algemeen

3.1.1 Communicatie

De verschillende geprioriteerde thema's en overige projecten en acties op het gebied van integrale veiligheid zullen ook zoveel mogelijk gecommuniceerd dienen te worden richting de inwoners en/of andere doelgroepen. Daarom zal bij de uitvoering van specifieke acties beoordeeld worden of er communicatie-acties aan gekoppeld kunnen worden en hoe dit dan vorm krijgt. Meer planmatige communicatie zal worden besproken in het Integraal Veiligheidsoverleg (IV-overleg) Tweestromenland, met ondersteuning vanuit een communicatieadviseur.

De gemeenteraden in Tweestromenland zullen halfjaarlijks een nieuwsbrief ontvangen, waarin ze op de hoogte worden gesteld over de ontwikkelingen op het gebied van integrale veiligheid, in het bijzonder de geprioriteerde thema's.

3.1.2 Veilige publieke taak en integriteit

Belangrijke onderdelen binnen het werkveld (integrale) veiligheid, zijn de onderdelen *veilige publieke taak* en *integriteit*. De gemeenten hebben hier aandacht voor via protocollen etc. Het is goed om hier ook van elkaar te leren en best-practices toe te passen binnen alle gemeenten in Tweestromenland. Dit om hier ook eenduidig in te handelen in de ambtelijke organisaties.

3.1.3 Tweejaarlijkse raadsbijeenkomst

De gezamenlijke gezagsdriehoek Tweestromenland organiseert iedere twee jaar een gezamenlijke raadsbijeenkomst voor de zes gemeenten. Aan de hand van sprekers en workshops, kunnen raadsleden meer informatie krijgen over de verschillende thema's en projecten uit het IVP en UVP. Tevens is het een moment voor de (leden van) de gezagsdriehoek om de raadsleden bij te praten en de gelegenheid te bieden tot het stellen van vragen.

3.2 Prioriteit 1: Aanpak ondermijnende criminaliteit

Doelstelling: De gemeenten in Tweestromenland bieden geen ruimte voor (ondermijnende) georganiseerde criminaliteit. We streven naar een weerbare samenleving en organisatie en continueren en verstevigen de bestuurlijke en integrale aanpak. Daarnaast zetten we in op het weerbaar maken van jongeren tegen ondermijning: lokale en regionale aanpakken versterken waarin preventie, vroegsignalering en repressie hand in hand gaan.

Concrete doelen:

1. Criminelen zo moeilijk mogelijk maken voet aan de grond te krijgen in Tweestromenland.
2. Maatschappelijke weerbaarheid van inwoners en bedrijven vergroten.
3. Bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid vergroten en beter benutten bestuurlijke bevoegdheden.
4. De integrale aanpak van casussen ondermijnende criminaliteit verder versterken.

Organisatorische borging: Burgemeester Bergman is portefeuillehouder van het thema ondermijning, specifiek voor de thema's Veilig buitengebied en Mensenhandel is dit burgemeester

Van Neerbos en voor het thema drugs is dit burgemeester Minses. Voornamelijk zijn bij de aanpak ondermijning de afdelingen veiligheid van gemeenten, politie, openbaar ministerie, RIEC, het Ondermijningsteam Tweestromenland (OTSL) en de omgevingsdiensten betrokken. Casus- of vraagstukafhankelijk wordt dit aangevuld met andere noodzakelijke partners. De medewerker integrale veiligheid voert de regie.

Wat gaan we doen in 2025 en 2026?

Actie	Wanneer
Creëren van interne en externe bewustwording	
Informerende interne collega's via digitale kanalen zoals intranet over gerichte acties/controles.	Doorlopend
Gebruik van het aanbod van bewustwordingssessies, trainingen en opleidingen in de <i>menukaarten</i> Weerbaar Gelderland-Zuid (intern en extern).	Tenminste 2 keer per jaar per gemeente
Informatiepositie	
Inrichten van lokale ondermijningsoverleggen volgens het werkproces <i>informatie gestuurd werken bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit</i> en het document van signaal tot en met interventie. Dit houdt onder andere in: - Volgen van de training informatiegestuurd werken van Weerbaar Gelderland Zuid - Inrichten intern meldpunt - Waar nodig de koppeling maken met Meld Misdaad Anoniem	Doorlopend
Continueren samenwerking met partners (binnen het RIEC-samenwerkingsverband) om signalen aan te pakken via het OTSL of het ondermijningscentrum van het RIEC. De samenwerkingsstructuur wordt nog meer benut.	Doorlopend
Continueren van de samenwerking met partners binnen de nieuwe governance ondermijning. Periodiek worden samenwerkingspartner (bijv. Belastingdienst) uitgenodigd in de Gezagsdriehoek.	
Toezicht, handhaving en beleid	
Jaarlijks worden er controles op thematische basis, of via het informatiegestuurd werken uitgevoerd. (bijv. thema veilig buitengebied en misbruik van vastgoed). Hierbij heeft het OTSL ter voorbereiding, tijdens en na afloop een ondersteunende/faciliterende rol.	Doorlopend
De doorontwikkelingspunten van het OTSL worden gerealiseerd en geïmplementeerd als standaard werkwijze. Op hoofdlijnen worden onder andere de volgende punten gerealiseerd: - Vernieuwde beschrijving rollen/taken/samenstelling OTSL - Opstellen en implementeren governance - Facilitering coördinator OTSL - Thematische/informatiegestuurde aanpak versterken, naast reguliere casuïstiek	Q2 2025
In samenwerking met Weerbaar Gelderland-Zuid en de provincie Gelderland stellen we een gezamenlijke (regionale en districtelijke) basisnorm vast, passend bij de ambities van onze gezagsdriehoek.	Q3 en Q4 2025 en doorlopend
Ten aanzien van mensenhandel en misstanden prostitutie: - Implementatie sluitende lokale aanpak mensenhandel en onvergunde prostitutie. Concreet: het verhogen van bewustwording en vergroten meldingsbereidheid op het thema mensenhandel en inrichting van de meldroute mensenhandel (lokaal en bovenlokaal).	Doorlopend

-Uitwerken transitie prostitutie controles met het OTSL. Dit is afhankelijk van de uitkomst(en) van de bestuurlijke opdracht transitie prostitutie controles van het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland (VNON).	Q1 2026
Ten aanzien van (toepassing van) de Wet Bibob: -Actualiseren Beleidsregels Bibob Tweestromenland. Van belang is om te onderzoeken waar de nadruk op moet komen te liggen voor wat betreft het brede toepassingsbereik van de Wet Bibob in relatie tot beschikbare capaciteit. -Implementeren nieuwe beleidsregels en daarmee samenhangende uitbreiding van de toepassingsmogelijkheden. -Waar mogelijk gebruik maken van bovenlokale samenwerking. De uitkomsten van het RIEC-onderzoek naar de toepassing van het Bibob-instrumentarium van Bureau Hiemstra en De Vries spelen hierbij een belangrijke rol. -Deelname aan project Feniks door de gemeenten in Tweestromenland -Gebruikmaken van de opleidingen en trainingen die vanuit het RIEC Oost-Nederland en Weerbaar Gelderland-Zuid worden aangeboden.	Q2 en Q3 2025 Q4 2025 en Q1 2026 Q3 en Q4 2025 Q4 2025 -Q4 2026 Doorlopend
Ten aanzien van de bestuursrechtelijke maatregelen: Implementeren van modellen die beschikbaar worden gesteld vanuit Weerbaar Gelderland-Zuid voor bestuursrechtelijke maatregelen, zoals: - Artikel 13b Opiumwet - Drugshandel op straat - APV ondermijningsproof - DOR/DOL i.r.t. helingaanpak en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. - Artikel 174a van de Gemeentewet (waaronder aanslagen met vuurwerkbommen)	Q4 2025
Ten aanzien van het proces veilig buitengebied: Continuering van proces veilig buitengebied, waarbinnen overleggen en acties worden georganiseerd. - 4x per jaar een stakeholdersoverleg - 2x per jaar groene nacht/controle organiseren	Doorlopend
Integere en veilige werkomgeving	
Vanuit de Basisnorm aanpak ondermijnende criminaliteit Weerbaar Gelderland-Zuid/Gelderse Norm (vanuit provincie Gelderland in samenwerking met Weerbaar Gelderland-Zuid) worden aanbevelingen gegeven om als organisatie(s) weerbaar te zijn tegen ondermijning. Dit mede op basis van de weerbaarheidsscans en/of het rode-dradenbeeld van het RIEC. De aanbevelingen richten zich op: bewustwording en organisatieontwikkeling, informatiepositie, beleid, toezicht en handhaving, een integere en veilige werkomgeving en communicatie. De acties die volgen uit de aanbevelingen zullen door de gemeenten geïmplementeerd worden met ondersteuning van Weerbaar Gelderland-Zuid, RIEC Oost-Nederland en de Provincie Gelderland.	Q3 en Q4 2025 en doorlopend
Communicatie ondermijning	
De gemeenten maken gebruik van het aanbod van Weerbaar Gelderland-Zuid, waar ondersteuning aangeboden wordt m.b.t. de communicatie rond ondermijningsprojecten, -vraagstukken of andere vormen van bewustwording.	Doorlopend

3.3 Prioriteit 2: Vergroten digitale veiligheid

Doelstelling: Het vergroten van weerbaarheid van de inwoners en ondernemers en overheidsorganisaties op het gebied cybercrime door met name in te zetten op bewustwording en preventie.

Naast de vervaging van grenzen tussen de boven- en onderwereld is ook een vermenging zichtbaar van de fysieke en de digitale wereld. Veel geregistreerde traditionele criminaliteit daalt terwijl een verschuiving zichtbaar is naar de digitale wereld. Digitale criminaliteit neemt toe. Dit soort zaken zijn zeer complex en vergen veel capaciteit en specialisme aan de zijde van politie en OM. Het bevorderen van de digitale weerbaarheid van onze inwoners en ondernemers is daarom hard nodig.

Concrete doelstelling:

1. Het vergroten van de weerbaarheid van de inwoners, ondernemers en overheidsorganisaties op het gebied van cybercrime/ digitale veiligheid.

Organisatorische borging: Voornamelijk zijn bij dit thema de afdelingen veiligheid en communicatie van gemeenten, politie, openbaar ministerie, RIEC en de provincie Gelderland betrokken. Casus- of vraagstukafhankelijk wordt dit aangevuld met andere noodzakelijke partners. Burgemeester Helmer-Englebert is portefeuillehouder van het thema digitale veiligheid. De medewerker integrale veiligheid voert de regie op de preventieve aanpak, het Openbaar Ministerie op de repressieve aanpak.

Wat gaan we doen in 2025 en 2026?

Actie	Wanneer
Samenwerking	
Deelname aan de districtelijke werkgroep <i>Cyber</i> . De acties/maatregelen binnen Tweestromenland sluiten zo goed mogelijk aan bij de uitgangspunten van de regionale werkgroep Cyber. Hierbij onderzoeken we welke maatregelen passend zijn voor kwetsbare doelgroepen, zoals jongeren, MKB'ers en ouderen.	Doorlopend
Inzet van het Mobiel Media Lab door de politie. De gemeenten ondersteunen deze actie door hier gericht over te communiceren richting inwoners en ondernemers.	2025-2026
Bijdragen aan de digitale weerbaarheid van jongeren, <i>bijvoorbeeld</i> door inzet van Hackshield (m.u.v. Berg en Dal)	2025-2026
Bewustwording	
Bewustwording onder inwoners vergroten door berichten en/of campagnes via (sociale) media, bij voorkeur op 'natuurlijke momenten' als de Week van de (Digitale) Veiligheid. Hiervoor werken we concrete scenario's c.q. een concrete planning uit	2025-2026
We onderzoeken de mogelijkheden voor online jongerenwerk of straatcoachwerk.	2025 (Q3-Q4)
We vergroten de bewustwording voor het thema Digitale Veiligheid op bestuurlijk niveau. Dit doen we door de cyberbeelden regelmatig te bespreken in de regionale gezagsdriehoek. En we organiseren een themasessie over de gevaren van cybercriminaliteit voor de gezagsdriehoek en ambtelijke ondersteuning.	Periodiek in 2025-2026 2026

3.4 Prioriteit 3: Zorg en Veiligheid dichterbij elkaar

Doelstelling: Voorkomen van overlast en criminaliteit door kwetsbare personen ‘weerbaarder’ te maken en hen toe te leiden naar passende zorg. Deze problematiek speelt zich af op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Bij multi-problematiek is een domeinoverstijgende aanpak nodig. Het gaat steeds om ernstige én verschillende problemen in één casus die veel inzet en zorg van professionals vergen. De benodigde aanpak is momenteel vaak een ingewikkelde keten- of netwerksamenwerking in een complex speelveld met diverse zorg- en veiligheidspartners. We focussen ons daarbij op versterking van de regionale regie én het aanreiken van de handvatten voor professionals om o.a. goed te kunnen samenwerken en tijdig op- en af te schalen.

Concrete doelen:

1. Verder versterken van een domeinoverstijgende samenwerking, door o.a. heldere opschalingslijnen.
2. Aanreiken van handvatten voor professionals, bij o.a. het 7-stappenmodel.
3. Inzetten op gebiedsgerichte aanpak door integrale samenwerking van professionals in de wijk.

Organisatorische borging: Doordat het thema zich op het snijvlak zorg en veiligheid bevindt, is dit onder de aandacht bij zowel de burgemeester als de wethouder zorg en zijn zowel de afdelingen zorg als veiligheid bij dit thema betrokken. Dit vraagt om goede afstemming. Daarnaast zijn de regieteams, het zorg- en veiligheidshuis, beleidsmedewerkers zorg en veiligheid, de operationeel expert zorg en veiligheid en jeugd van politie en het Openbaar Ministerie betrokken. Ook wordt rekening gehouden met regionale ontwikkelingen en afspraken op het gebied van zorg en veiligheid. Casus- of vraagstukafhankelijk wordt dit aangevuld met andere noodzakelijke partners. Omdat deze prioriteit voortkomt uit het integraal veiligheidsplan voert de medewerker integrale veiligheid de regie op de acties opgenomen in dit uitvoeringsplan, in nauwe afstemming met de manager en medewerkers van het zorgdomein.

Burgemeester Helmer-Englebert is portefeuillehouder van het thema zorg en veiligheid.

Wat gaan we doen in 2025 en 2026?

Actie	Wanneer
De basis op orde	
Het realiseren van een sterkere verbinding lokaal en regionaal. Een versterkte (ambtelijke) betrokkenheid bij de regionale governance structuur verkrijgen is daarbij het doel, inclusief verbeterde afstemming op de (bestuurlijke) vraagstukken.	2025
Versterken rol overleg Zorg & Veiligheid Tweestromenland. Dit overleg wordt niet in volledige potentie benut om de juiste vraagstukken tussen de domeinen ‘Zorg’ en ‘Veiligheid’ te bespreken en oplossingen te bieden.	Q2 2025
Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)	
Opstellen plan van aanpak en vervolg geven aan het uitrollen van de AVE-methodiek en bijbehorende werkwijze.	Q3 2025
Vervolg implementatie AVE-methode, d.m.v. het trainen van gemeentelijke medewerkers in deze methodiek	Q4 2025- Q1 2026
Aanpak Jeugdproblematiek	
Regionale aftrap en implementatie van het 7-stappenmodel, t.b.v. een gezamenlijke werkwijze	Q1 2025

d.m.v. een training van het CCV waarin het 7-stappenmodel centraal staat. Dit zorgt ervoor dat alle partners in het Jeugd- en Veiligheidsoverleg met dezelfde bril naar de werkwijze kijken.	
Verkennen en onderzoeken wat de rol van HALT in preventieve zin kan betekenen. Te denken valt aan inzet bij evenementen en de jaarwisseling.	Q3 2025
Mensen met onbegrepen gedrag	
Handelingsperspectief voor inwoners vergroten middels flyer om bewustwording te creëren en meldingsbereidheid te vergroten. Raakt ondermijning en mensen met onbegrepen gedrag.	Q1 2026
Verkennen pilot triage, beoordeling en passend vervoer voor personen met onbegrepen gedrag.	Q2 2026
Nazorg Ex-gedetineerden	
Versterking (kennis over) proces nazorg ex-gedetineerden/TBS'ers, waarbij het volgende onderdeel wordt verkend: -Verkennen van de mogelijkheden om dit proces op regionaal niveau te coördineren	Q2 2025

3.5 Prioriteit 4: Vergroten Verkeersveiligheid

Het vergroten van verkeersveiligheid is als gezamenlijke prioriteit opgenomen in het Integraal veiligheidsplan om hier meer integraal in op te trekken en elkaar op dit thema te versterken.

Doelstelling: Een gezamenlijke aanpak van gemeenten, politie en OM ten behoeve van het verhogen van naleefgedrag van de geldende verkeersregels dient verder te worden beschreven en uitgewerkt, waarbij aandacht is voor effectieve preventieve methodes en nieuwe handhavingsarrangementen. Doel is daarmee het aantal slachtoffers in het verkeer (doden en gewonden) terug te dringen en verkeersveilig gedrag te stimuleren.

Concrete doelen:

1. Vergroten van de verkeersveiligheid in de wijken;
2. Aansluiten bij het doel van de provincie voor nul verkeersdoden;
3. Bewustzijn vergroten onder risicogroepen zoals senioren, schooljeugd, jongeren, etc.

Organisatorische borging: Betrokken bij dit thema zijn de afdelingen veiligheid in afstemming met afdelingen verkeer van gemeenten, de verkeersspecialist politie, de provincie, het Openbaar Ministerie. Casus- of vraagstukafhankelijk wordt dit aangevuld met andere noodzakelijke partners. Portefeuillehouder van het thema verkeer is burgemeester Slinkman.

Wat gaan we doen in 2025 en 2026?

Actie	Wanneer
Organisatie en samenwerking	
Regionale afstemming/samenwerking tussen de beleidsmedewerkers Verkeer van de gemeenten, provincie, politie (en evt. OM) doorzetten en verder structureren, o.a. door het organiseren van netwerksessies/expertmeetings over actuele thema's op gebied van verkeersveiligheid (min. 2x per jaar). Hiervoor is voorbereidingswerkgroep met ook vaste deelnemers vanuit IV en politie noodzakelijk.	2025-2026
Informatiegestuurd werken door meer en betere afstemming tussen politie en gemeenten over de mogelijk onveilige locaties waar gerichte controle en handhaving nodig blijkt dan wel aanpassing infrastructuur (aan de hand van analyse van ongevallencijfers, snelheidsmetingen, klachten, VIA etc)	2025-2026
Inzetten op preventie	
Werken aan bewustwording en naleefgedrag door met enige regelmaat gerichte	2025

voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren (digitaal en/of fysiek) op verkeersthema's als bijv. fietsverlichting, helmplicht, rij mono en 'de scholen beginnen weer'. Hierbij ook nadrukkelijk aandacht schenken aan de veiligheid van kwetsbare doelgroepen. De landelijke Verkeerskalender kan door de gemeenten en politie als leidraad worden gehanteerd voor de planning van thematische (voorlichtings)acties en controles in de gemeenten.	
Inzetten op handhaving	
Integrale verkeershandhaving: naast de reguliere politiecontroles gezamenlijk grotere/zichtbare verkeerscontroles voorbereiden en uitvoeren, op basis van geselecteerde (probleem)locaties en de landelijke thema's uit de Verkeerskalender, waaronder de jaarlijkse integrale verkeerscontrole <i>24-uur blauw</i>. Naast <i>24-uur blauw</i>, worden er minimaal twee gerichte controles per jaar georganiseerd.	2025 en 2026

3.6 Prioriteit 5: Verbinding samenleving en maatschappelijk onbehagen

(voorheen: maatschappelijke onrust)

Doelstelling: De samenleving van Nederland is de afgelopen decennia aanzienlijk veranderd. Ontwikkelingen als digitalisering en de toegenomen complexiteit van de samenleving, maar ook het omgaan met de bedreigingen én beperkingen van een (langdurige) crises zoals een pandemie, klimaatcrisis, de wooncrisis en de vluchtelingencrisis hebben sociaal-maatschappelijke effecten waardoor kwetsbaarheden worden vergroot en spanningen in de samenleving toenemen. Afhankelijk van de problematiek vraagt dit naast een lokale aanpak ook om districtelijke, regionale en landelijke afstemming en samenwerking.

Polarisatie en bewegingen binnen de samenleving, zoals die van de mensen die zich soeverein verklaren of op een andere manier ontevreden over of kwaad zijn op de overheid, rechtvaardigen meer aandacht voor dit thema.

Het is van belang dat gemeenten, politie en Openbaar Ministerie tijdig anticiperen op deze ontwikkelingen zodat de gevolgen kunnen worden beperkt en escalatie wordt voorkomen.

Concrete doelen:

1. Het is zo'n vroeg mogelijk stadium herkennen en oppakken van signalen van polarisatie en/of radicalisering.
2. Onderzoeken wat de gevolgen zijn op de samenleving binnen onze gemeenten van (geopolitieke) crises

Organisatorische borging: Hoofdzakelijk zijn bij dit thema betrokken de afdelingen veiligheid, handhaving en juridische zaken van gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en de Veiligheidsregio. Het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland ondersteunt ook op dit thema. Maar ook voor het sociaal domein kan een rol weggelegd zijn, bijvoorbeeld wanneer het gaat over (vroeg)signalering en preventie. Burgemeester Sengers is portefeuillehouder van het thema 'Verbinding samenleving en maatschappelijk onbehagen'.

Wat gaan we doen in 2025 en 2026?

Actie	Wanneer
Bewustwording en Training	
Organiseren training 'anti-institutioneel extremisme en omgaan met intimidatie en bedreigingen' voor bestuurders. In samenwerking met DJI en ROR kan deze eendaagse training aan de burgemeesters in Tweestromenland aangeboden worden. Deze zal in 2025 gepland worden.	2025 (afhankelijk van agenda's burgemeesters)
De vervolgtraining ROR zal regionaal aangeboden worden t.b.v. meer expertise binnen de gemeenten.	Q3 - 2025
Onderzoek	
De resultaten van de netwerkanalyse van de gemeente Druten op het thema soevereiniteit worden gedeeld, om vervolgens te beoordelen of dit onderzoek ook in andere gemeenten uitgevoerd kan worden.	Q2 - 2025
Onderzoek naar inzet van middelen en expertise, in samenwerking met het Expertisecentrum Polarisation en Radicalisering. Beoordeeld moet worden wat geschikte onderwerpen zijn, of welke situaties zich ervoor lenen.	Q3 - 2025
Naar aanleiding van bovengenoemd onderzoek wordt er een programma gemaakt t.b.v. de inzet van de middelen.	Q1 en Q2 - 2026
Onderzoeken wat de gevolgen zijn op de samenleving binnen onze gemeenten van (geopolitieke) crises. Daarbij kijkend naar projecten die de (maatschappelijke) weerbaarheid kunnen vergroten, zoals bijvoorbeeld project bondgenoten. Afstemming en samenwerking met de veiligheidsregio is daarbij vereist.	Doorlopend in 2025 en 2026
Handelingsperspectief	
Het vastgestelde handelingskader wordt geïmplementeerd binnen gemeenten. Waar nodig vindt extra uitleg/bewustwording plaats.	Q2 - 2025
(Verkenning van) aanstelling adviseur regionale samenwerking radicalisering (onder voorwaarde toekenning versterkingsgelden). Met de volgende taakstelling: Het netwerk onderhouden en ondersteunen, kennisverbreding en deling (o.a. nulmetingen), organisatie themabijeenkomsten, inventarisatie belangen en knelpunten. En de adviseur heeft een coördinerende rol tussen gemeenten en het Zorg- en Veiligheidshuis.	Q4 – 2025 Q1 - 2026